

**Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа
„Врбас-гас“, Врбас у делу који се односи на јавне набавке за
2019. и 2020. годину и трошкове зарада, накнада зарада и
осталих личних расхода за 2020. годину**

Број: 400-566/2021-04/18
Београд, 26. октобар 2021. године

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас
у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада,
накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години*

Мисија

*Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром
управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.*

¹ Насловна фотографија достављена од стране субјекта ревизије

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама јавних предузећа које су вршене у претходним годинама утврђене су значајне неправилности у примени закона који уређују јавне набавке. Такође, утврђене су и значајне неправилности у примењивању законске регулативе којима су прописане зараде у јавном сектору.

У Предузећу, неправилности у јавним набавкама су се односиле на неправилно спровођење и извештавање о поступцима јавних набавки.

Обрачун и исплата зарада, накнада зарада и других примања нису вршени у потпуности у складу са Законом о раду.

Ревизијом јавних набавки и трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода прибављени су одговарајући и довољни докази за оцену усклађености пословања субјекта ревизије са прописима којима су уређене ревидиране области његовог пословања.

Дате су препоруке за отклањање утврђених неправилности, унапређење пословања субјекта ревизије, наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области која су биле предмет ревизије дате су препоруке које су усмерене на:

- 1) спровођење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама,
- 2) доношење и достављање годишњег Програма пословања у складу са Законом о јавним предузећима,
- 3) обрачун увећане зараде у складу са одредбама Закона о раду и Колективног уговора и
- 4) ангажовање лица по уговорима у складу са одредбама Закона о раду.

Резиме

Јавно предузеће „Врбас-гас“ Врбас (у даљем тексту Предузеће), у 2019. и 2020. години, није у потпуности применило одредбе Закона о јавним набавкама приликом спровођења поступака јавних набавки добара чија је укупно уговорена вредност износила 2,44 милиона динара и закључило је уговоре који нису у складу са Законом о раду у вредности од 1,68 милиона динара.

Предузеће је у току 2019. и 2020. године закључило два уговора за набавку горива за службена возила. Укупна уговорена вредност износила је 2,44 милиона динара. У оба спроведена поступка, Предузеће је конкурсном документацијом, у оквиру додатних услова - кадровски капацитет захтевало да понуђач у моменту објављивања позива за подношење понуда има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора. Постављањем ових услова дискриминишу се остали понуђачи. Такође, услови нису у логичкој вези са предметом јавне набавке.

У току 2020. године, Предузеће је са једним лицем закључило уговор о привременим и повременим пословима за послове који по својој природи трају дуже од 120 дана у истој години што није у складу са одредбама члана 197. Закона о раду.

По основу уговора о делу, ангажовало је лице на пословима који су предвиђени Правилником о организацији и систематизацији радних места, што није у складу са чланом 199. Закона о раду.

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	6
1.1. Интерни акт и план јавних набавки усклађени су са Законом о јавним набавкама. ...	6
1.2. Предузеће је конкурсном документацијом одредило додатне услове за учешће у поступку јавне набавке који дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом набавке.	6
1.3. Предузеће није у прописаном року, на Порталу јавних набавки, објавило обавештење о закљученом уговору за набавку горива.	7
1.4. Закључени уговори извршени су у уговореној количини и вредности.	7
1.5. Евиденција о набавкама и извештавање усклађено је са Законом о јавним набавкама.	7
1.6. Све набавке у ревидираном периоду вршене су у складу са Законом о јавним набавкама.	7
2. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ.....	9
2.1. Права, обавезе и одговорности из радних односа у 2020. години, Предузеће је уредило доношењем општег акта.	9
2.2. Програм пословања за 2020. годину сачињен је у складу са прописима изузев што није достављен надлежној јединици локалне самоуправе у прописаном року.	9
2.3. Зараде запослених у 2020. години су обрачунате и исплаћене у складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору.	10
2.4. Предузеће није вршило доследну примену прописа код обрачуна зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.	10
2.5. Предузеће је обрачун и исплату зарада, накнада зарада и остале личне расходе вршило по стопама прописаним Законом о порезу на доходак грађана и Законом у доприносима за обавезно социјално осигурање.	11
2.6. Број запослених и ангажованих лица у Предузећу у складу је са чланом 27е став 34. до 37. Закона о буџетском систему и чланом 10. Закона о максималном броју запослених у јавном сектору.	12
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	13
1. РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ	13
2. РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА.....	14
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	15
IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	17
1. ПРЕДМЕТ РЕВИЗИЈЕ.....	17
2. РЕВИДИРАНИ ПЕРИОД ПОСЛОВАЊА	17
3. ИНФОРМАЦИЈЕ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	17
4. ОБИМ РЕВИЗИЈЕ, ОГРАНИЧЕЊА У ПОГЛЕДУ ОБИМА	19
5. КРИТЕРИЈУМИ	19

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас
у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада,
накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години*

6. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	20
7. СТАНДАРДИ РЕВИЗИЈЕ ПРИМЕЊЕНИ У РЕВИЗИЈИ.....	20
V ПРИЛОЗИ.....	21
ПРИЛОГ 1 – ИНТЕРНА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	22
ПРИЛОГ 2 – ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	25
ПРИЛОГ 3 – ЈАВНЕ НАБАВКЕ	26
ПРИЛОГ 4 – ЗАРАДЕ, НАКНАДЕ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ.....	34

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1.1. Интерни акт и план јавних набавки усклађени су са Законом о јавним набавкама.

1.1.1 Предузеће је 29. јануара 2016. године донело Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке којим се ближе уређује поступак планирања, спровођења, извештавања и контроле у поступцима јавних набавки, лица одговорна за спровођење сваке фазе поступка као и праћење реализације закључених уговора.

У циљу усклађивања интерног акта са новим Законом о јавним набавкама, Предузеће је 28. октобра 2020. године донело нови Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке.

1.1.2 У Предузећу је запослено једно лице са стеченим сертификатом службеника за јавне набавке.

1.1.3 План јавних набавки за 2019. годину број 01-80, донет је 29. јануара 2019. године и на Порталу јавних набавки, објављен 31. јануара 2019. године. План јавних набавки за 2020. годину број 01-85 донет је 30. јануара 2020. године и на Порталу јавних набавки објављен 31. јануара 2020. године. Није било измена донетих планова јавних набавки.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.2. Предузеће је конкурсном документацијом одредило додатне услове за учешће у поступку јавне набавке који дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом набавке.

1.2.1. Предузеће је, у 2019. години и 2020. години спровело по један поступак јавне набавке мале вредности.

1.2.2. У 2019. години, Предузеће је закључило један уговор у вредности од 1,31 милион динара што представља 93% укупно планираних јавних набавки за 2019. годину (планом су планиране јавне набавке у износу од 1,4 милиона динара).

1.2.3. У 2020. години, Предузеће је закључило један уговор у вредности од 1,13 милиона динара што представља 90% планираних јавних набавки за 2020. годину (планом су планиране јавне набавке у износу од 1,20 милиона динара).

У оба спроведена поступка, Предузеће је конкурсном документацијом, у оквиру додатних услова - кадровски капацитет, захтевало да понуђач у моменту објављивања позива за подношење понуда има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и контролу квалитета предметног добра. Ова два услова дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом јавне набавке, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним

набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 3).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.3. Предузеће није у прописаном року, на Порталу јавних набавки, објавило обавештење о закљученом уговору за набавку горива.

1.3.1. Уговор са добављачем „Еуро петрол“ доо, Суботица, закључен је дана 12. марта 2019. године, а обавештење о закљученом уговору, објављено је на Порталу јавних набавки 20. марта 2019. године, што није било у складу са одредбама тада важећег Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.4. Закључени уговори извршени су у уговореној количини и вредности.

1.4.1. Предмет два уговора који су закључени у поступку јавних набавки мале вредности је гориво за службена возила. У поступку ревизије утврђено је да је добављач испостављао фактуре Предузећу у складу са чланом 3. уговора о јавној набавци горива за службена возила за 2019. и 2020. годину, којим је регулисано да добављач има право на промену цена горива сходно промени цена на тржишту нафтних деривата, а у складу са законом и подзаконским актима. Цену горива, добављач је Предузећу фактурисао на основу цена из ценовника који су се примењивали на дан испоруке горива за службена возила Предузећа.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.5. Евиденција о набавкама и извештавање усклађено је са Законом о јавним набавкама.

1.5.1. Предузеће је у току 2019. године и прва два тромесечја 2020. године, достављало тромесечне извештаје о јавним набавкама Управи за јавне набавке, док је у 2020. години, у складу са чланом 181. став 4. новог Закона о јавним набавкама, у законском року, дана 29. јануара 2021. године, објавило збирни податак о набавкама које су изузете од примене Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.6. Све набавке у ревидираном периоду вршене су у складу са Законом о јавним набавкама.

1.6.1. У току 2019. и 2020. године, Предузеће није вршило набавке добара, услуга и радова без примене Закона о јавним набавкама, а за које није било прописано изузеће Законом о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог

извештаја

1.6.2. У поступку ревизије, у вези са поступцима набавки на које се Закон не примењује, укупне узорковане вредности 3,06 милиона динара, Предузеће је презентовало доказе да је обезбедило конкуренцију и да уговорена цена није већа од упоредиве тржишне цене, што је у складу са чланом 39. став 3. Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

2.1. Права, обавезе и одговорности из радних односа у 2020. години, Предузеће је уредило доношењем општег акта.

2.1.1. Права, обавезе и одговорности из радних односа у 2020. години, Предузеће је уредило Колективним уговором Јавног предузећа „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас, закљученим 29. јануара 2018. године.

2.1.2. Уговори о раду садрже све елементе прописане чланом 33. Закона о раду

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.2. Програм пословања за 2020. годину сачињен је у складу са прописима изузев што није достављен надлежној јединици локалне самоуправе у прописаном року.

2.2.1. План и Програм пословања ЈП „Врбас-гас“, Врбас за 2020. годину садржи план зарада и запошљавања као и остале елементе прописане Уредбом односно Смерницама Владе Републике Србије за израду годишњих програма пословања за 2020. годину, односно трогодишњих програма пословања за период 2020-2022. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса.

2.2.2. Усвајање Програма пословања за 2020. годину од стране Надзорног одбора дана 5. децембра 2019. године и достављање Општинском већу општине Врбас, 12. децембра 2019. године није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима. Према Закону, јавна предузећа, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину надлежној јединици локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.2.3. Предузеће, приликом исплате зарада, није прекорачило масу зарада утврђену у Програму пословања за 2020. годину.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.2.4. Пре подношења појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима, обрачуната средства за исплату зарада запослених, на обрасцу ЗИП-1, достављало на оверу надлежном органу јединице локалне самоуправе - Општинској управи, Одељењу за финансије и буџет, Врбас. Након овере образаца, Предузеће је вршило исплату зарада у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.3. Зараде запослених у 2020. години су обрачунате и исплаћене у складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору.

2.3.1. Зараде запослених у Предузећу у 2020. години исплаћене су у оквиру лимита утврђеног Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору. Највиша исплаћена нето зарада износила је 149 хиљада динара и исплаћена директору за месец октобар.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4. Предузеће није вршило доследну примену прописа код обрачуна зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.

2.4.1. Цена рада у 2020. години није утврђена на основу одлуке директора, што није у складу са чланом 31. став 4. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, којим је уређено да одлуку о висини основице за обрачун основне зараде доноси директор.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4.1. Обрачун и исплата дела зараде по основу радног учинка у току 2020. године, извршене су на основу месечне збирне одлуке директора о увећању основне зараде за радни учинак од 10%-20% од укупног износа, за све запослене који су остварили право на исту, без појединачне одлуке за сваког запосленог и навођења критеријума и мерила за оцену радног учинка, као и писменог образложења непосредног руководиоца.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4.2. Обрачуни зараде (исплатне листе), који се достављају запосленима на потпис приликом исплате зараде, не садрже податак о времену проведеном на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (радни стаж)

који су основ за увећану зараду по основу минулог рада, што није у складу са чланом 2. став 1. тачка 4. Правилника о садржају обрачуна зараде, односно накнаде зараде.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4.3. Предузеће је у току 2020. године ангажовало исто лице за обављање административних послова на основу уговора о привременим и повременим пословима 12 месеци односно 251 радни дан и по овом основу, исплаћено је 1,21 милиона динара, што није у складу са чланом 197. Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4.4. Предузеће је по основу Уговора о делу у 2020. години ангажовало исто лице на пословима који су предвиђени Правилником о организацији и систематизацији радних места, а који се односе на радно место помоћника директора за економско-правне послове и радно место рачуновође што није у складу са чланом 199. Закона о раду и чланом 84. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.5. Предузеће је обрачун и исплату зарада, накнада зарада и остале личне расходе вршило по стопама прописаним Законом о порезу на доходак грађана и Законом у о доприносима за обавезно социјално осигурање.

2.5.1. Предузеће је обрачун и исплату зарада, вршило применом стопа пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање у складу са одредбама Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.6. Број запослених и ангажованих лица у Предузећу у складу је са чланом 27е став 34. до 37. Закона о буџетском систему и чланом 10. Закона о максималном броју запослених у јавном сектору.

2.6.1 Предузеће није прекорачило број запослених лица по другим основама (осим рада на неодређено време). Укупан број лица ангажованих у сваком месецу у 2020. години био је два или три, а дозвољен број ангажованих лица по Закону био је десет.

Детаљни подаци у вези овог налаза садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

1. Предузеће је приликом набавке горива за службена возила Предузећа у 2019. и 2020. години, конкурсном документацијом, у оквиру додатних услова - кадровски капацитет, захтевало да понуђач у моменту објављивања позива за подношење понуда има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и одговоран за контролу квалитета предметног добра, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама којим је одређено да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Укупно говорена вредност износи 2,44 милиона динара. (Тачка 3.1.2. - Прилог 3)
2. Усвајање Програма пословања за 2020. годину од стране Надзорног одбора 5. децембра 2019. године и достављање Општинском већу општине Врбас, 12. децембра 2019. године није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима којим је прописано да јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину надлежном органу јединице локалне самоуправе. (Тачка 4.2. - Прилог 4)
3. Предузеће није презентовало Одлуку о висини основице за обрачун основне зараде која се примењивала у 2020. години што није у складу са чланом 31. став 4. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, којим је уређено да одлуку о висини основице за обрачун основне зараде доноси директор. (Тачка 4.4.1.1. - Прилог 4)
4. Одлука директора о увећању основне зараде запослених не садржи услове, критеријуме и мерила за оцену радног учинка. Критеријуми за оцену радног учинка нису појединачно вредновани за сваког запосленог, нити је дато писмено образложење од стране непосредног руководиоца запосленог што није у складу са чланом 107. став 2. Закона о раду и чланом 33. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас. (Тачка 4.4.1.1. - Прилог 4)
5. Обрачуни зарада (исплатне листе), који се достављају запосленима на потпис приликом исплате зараде, не садрже податак о времену проведеном на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (радни стаж) који су основ за увећану зараду по основу минулог рада, што није у складу са чланом 2. став 1. тачка 4. Правилника о садржају обрачуна зараде, односно накнаде зараде. (Тачка 4.4.1.2. - Прилог 4)
6. Предузеће је ангажовало исто лице у току 2020. године по основу уговора о привременим и повременим пословима у трајању од 12 месеци односно 262 радна дана што није у складу са чланом 197. Закона о раду, којим је прописано да послодавац може закључити уговоре о обављању привремених и повремених послова за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години. (Тачка 4.4.2. - Прилог 4)

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана

7. По основу уговора о делу, Предузеће је ангажовало исто лице на пословима који су предвиђени Правилником о организацији и систематизацији радних места, а који се односе на радно место помоћника директора за економско-правне послове и радно место рачуновође што није у складу са чланом 199. Закона о раду и чланом 84. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас. (Тачка 4.4.3. - Прилог 4)

ПРИОРИТЕТ 2³

8. Предузеће није усвојило регистар и стратегију ризика, односно није извршило процену и контролу потенцијалних догађаја и ситуација које могу утицати на остварење циљева, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени у складу са одредбама члана 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. (Тачка 1.1. - Прилог 1)
9. Предузеће као корисник јавних средстава, није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору. (Тачка 1.2. - Прилог 1)

ПРИОРИТЕТ 3⁴

Није било неправилности трећег приоритета.

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се Предузећу да приликом одређивања критеријума за избор привредног субјекта поступа у складу са чланом 114. став 4. новог Закона о јавним набавкама којим је прописано да критеријуми за избор привредног субјекта морају да буду у логичкој вези са предметом јавне набавке. (Прилог 3 – Препорука број 3)
2. Препоручује се Предузећу да годишњи програм пословања усвоји и достави надлежној јединици локалне самоуправе у прописаном року у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима. (Прилог 4 – Препорука број 4)
3. Препоручује се Предузећу да Одлуку о висини основице за обрачун основне зараде донесе директор у складу са чланом 31. став 4. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас. (Прилог 4 – Препорука број 5)
4. Препоручује се Предузећу да у Одлуци директора о увећању основне зараде по основу радног учинка, за сваког запосленог, буду јасно дефинисани услови, критеријуми и мерила за оцену радног учинка у складу са Законом о раду и Колективним уговором Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас. (Прилог 4 - Препорука број 6)
5. Препоручује се Предузећу да на обрачунима зарада запослених (исплатним листама) евидентира и податак о времену проведеном у радном односу (године радног стажа) у складу са Правилником о садржају обрачуна зараде, односно накнаде зараде. (Прилог 4 - Препорука број 7)

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

⁴ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године

6. Препоручује се Предузећу да ангажовање лица по уговорима о привременим и повременим пословима врши у складу са Законом о раду. (Прилог 4 – Препорука број 8)
7. Препоручује се Предузећу да закључења уговора о делу врши у складу са чланом 199. Закона о раду и са чланом 84. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас. (Прилог 4 – Препорука број 9)

ПРИОРИТЕТ 2

8. Препоручује се Предузећу да изврши анализу и процену ризика и усвоји регистар и стратегију ризика у складу са чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору. (Прилог 1 - Препорука број 1)
9. Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Прилог 1 - Препорука број 2)

ПРИОРИТЕТ 3

Није било неправилности трећег приоритета.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Јавно предузеће „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији⁵, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се односи,
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно предузеће „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон

садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужно да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 које је могуће отклонити у року од 90 дана, Јавно предузеће „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 1 и 2 и које је могуће отклонити у року до годину дана, Јавно предузеће „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије биће поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

26. октобар 2021. године

IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2021. годину, Закључка о спровођењу ревизије број 400-566/2021-04/1 од 5. маја 2021. године и Закључка о допуни закључка о спровођењу ревизије број 400-566/2021-04/6 од 21. јула 2021. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног предузећа „Врбас-гас“, Врбас у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе у 2020. години.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2020. године за јавне набавке и
- од 1. јануара до 31. децембра 2020. године за трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе.

3. Информације о субјекту ревизије

Пун назив: Јавно предузеће „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас

Скраћени назив: ЈП „Врбас-гас“, Врбас

Седиште: Врбас

Улица и број: Козарачка 3

Матични број: 08666016

Порески идентификациони број - ПИБ: 100636795

Скупштина општине Врбас донела је решење број 112-39/97-I дана 10. јула 1997. године којим се оснива Јавно предузеће за дистрибуцију природног гаса „Врбас-гас“, Врбас (у даљем тексту ЈП „Врбас-гас“, Врбас или Предузеће), ради обављања делатности од општег интереса у области дистрибуције природног гаса, изградње и развоја дистрибутивне мреже на територији општине Врбас.

Последња измена оснивачког акта Предузећа извршена је на основу Одлуке о изменама и допунама одлуке о промени оснивачког акта Јавног предузећа „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, број 011-36/2016-I-01 од 24. маја 2016. године. Директор Предузећа донео је пречишћен текст ове одлуке, који је заведен под бројем 01-581 од 14. јуна 2016. године.

Упис превођења у Регистар привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије извршен је Решењем број БД 44299/2005 од 1. јула 2005. године.

Регистрована претежна делатност Предузећа је 35.22 – Дистрибуција гасовитих горива гасоводом. Поред дистрибуције гаса, Предузеће обавља и друге делатности: израду кућних прикључака, изградњу и одржавање унутрашњих гасних инсталација и издавање енергетских сагласности.

Као привредни субјект, Предузеће има својство правног лица, са свим правима, обавезама и одговорностима на тржишту, у складу са Законом о јавним предузећима.

Предузеће обавља делатност капиталом свог оснивача, а то је општина Врбас, која поседује 100% учешћа у основном капиталу. Подаци о основном капиталу, исказани у оснивачким акту и регистровани код Агенције за привредне регистре, нису усаглашени са подацима у Билансу стања односно пословним књигама Предузећа.

У Билансу стања, основни капитал исказан је у износу од 251.116.000 динара (у закључном листу у износу од 251.116.418 динара).

У Одлуци о промени оснивачког акта ЈП „Врбас-гас“, број 01-5814 14. јуна 2016. године (пречишћен текст), висина основног капитала је утврђена у износу од 292.447 динара - уписани и уплаћени новчани капитал.

Код Агенције за привредне регистре, уписан и уплаћен новчани капитал је исказан у износу од 5.000 америчких долара (уплаћен 29. новембра 2004. године) и неновчани капитал у износу од 16.136.471 динара (унет и регистрован 20. јануара 2020. године).

Оснивач Скупштина општине Врбас је Одлуком о повећању основног капитала ЈП „Врбас-гас“, број 011-108/2019-И/01 од 31. децембра 2019. године, увећао основни капитал за 16.136.471 динара уносом непокретности – пословне зграде у Врбасу, Козарачка 3. Пословна зграда је уписана у лист непокретности број 5196, катастарска парцела број 5716, катастарска општина Врбас-град, површине 358 м² и за исту је оснивач дао безусловну дозволу да Предузеће упише право својине на целој непокретности, без даљег питања и одобрења (clausula intabulandi).

У последње три године, Предузеће је исказало губитак у износу од 196.769.000 динара (2020. године), 176.874.000 динара (2019. године) и 119.901.000 динара (2018. године). Доспеле краткорочне обавезе на 31. децембар 2020. године износе 450.015.000 динара, док су обртна средства исказана у износу од 276.691.000 динара

У 2020. години, средства Предузећа на текућим (пословним) рачунима била су блокирана укупно 273 дана. Предлог за извршење на основу веродостојне исправе дат је од стране добављача ЈП „Србијагас“, Нови Сад, дана 11. јула 2018. године. Предмет извршења су неплаћене улазне фактуре са датумом доспелости од 15. децембра 2015. године до 25. априла 2018. године, у износу од 275.655.419 динара, у који је урачуната и камата.

Ово стање указује на постојање материјално значајних неизвесности, које изазивају сумњу да ће Предузеће бити у стању да настави пословање у смислу одредаба МСР 570 Начело сталности, односно неће бити у стању да реализује своја средства и измири своје обавезе у нормалном току пословања.

Органи Предузећа су Надзорни одбор и директор.

Просечан број запослених у току 2020. године био је 15 (у 2019. години 15).

У погледу структуре расхода у 2020. години, пословни расходи Предузећа, исказани су у Билансу успеха у износу од 127.178.000 динара, од чега набавна вредност продате робе износи 85.673.000 динара, док трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи износе 22.798.000 динара. Набавна вредност продате робе се у потпуности односи на набавку природног гаса од ЈП „Србијагас“, Нови Сад. Решењем Владе Републике Србије⁶, број 312-6294/2013 од 23. јула 2013. године одређено је да ће ЈП „Србијагас“, Нови Сад снабдевати јавне снабдеваче природним гасом по ценама које се формирају на начин које одређује Влада у периоду од 1. септембра 2013. године до 1. октобра 2021. године.

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 64/13, 136/14, 113/15, 56/16, 96/16, 119 /17, 94/18, 92/20, 149/20 и 67/21

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са:

- 1) планирањем, спровођењем, праћењем и извршавањем уговора о јавним набавкама у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе и
- 2) обрачуном и исплатом зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

Прописи који су коришћени у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области⁷,
- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области⁸,
- Закон о раду,
- Закон о јавним предузећима,,
- Закон о буџетском систему,
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору,
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање,
- Закон о порезу на доходак грађана и
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

1. Да ли је планирање јавних набавки, спровођење и закључивање уговора извршено у складу са прописима?
2. Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
3. Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
4. Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
5. Да ли су општи акт, уговори о раду, уговори о радном ангажовању у којима су уређена права и обавезе запослених код субјекта ревизије, односно лица ангажованих по другим уговорима у складу са прописима?
6. Да ли годишњи програм пословања садржи план зарада и запошљавања (прилоге број 6 до 12); да ли је годишњи програм пословања у делу План зарада и запошљавања сачињен у складу са прописима; да ли се зараде обрачунавају и исплаћују у складу са усвојеним годишњим програмом пословања; да ли је Предузеће, пре подношења појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима, достављало на оверу ЗИП-1 обрасце надлежном органу јединице локалне самоуправе и да ли је исплату зарада вршило након овере, односно у складу са прописима?

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

⁸ „Службени гласник РС“, број 91/19

7. Да ли је субјект ревизије обрачунавао и исплаћивао максималну зараду у складу са прописима?

8. Да ли је субјект ревизије вршио доследну примену прописа код обрачуна и исплате зарада?

9. Да ли су за све обрачунате и исплаћене зараде, накнаде зарада и друга лична примања код субјекта ревизије примењени прописи у вези пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање;

10. Да ли је број запослених на неодређено и одређено време и број радно ангажованих лица у складу са прописима?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и обрачун и исплату зарада, накнада зарада, осталих личних расхода;
- анализу интерних аката Јавног предузећа „Врбас-гас“, Врбас којима су уређени јавне набавке и обрачун и исплата зарада, накнада зарада, осталих личних расхода;
- испитивање активности, одлука Јавног предузећа „Врбас-гас“, Врбас у вези са јавним набавкама и обрачуном и исплатом зарада, накнада зарада, осталих личних расхода и
- интервјуисање одговорних лица Јавног предузећа „Врбас-гас“, Врбас.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Јавног предузећа „Врбас-гас“, Врбас, како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Према одредбама члана 80. Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола се организују као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Руководство Предузећа одговорно је за успостављање организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у обезбеђивању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Финансијско управљање и контрола обухваћени су кроз: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникацију и праћење и процену система.

1.1.1. Контролно окружење

Одредбама члана 81. Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁹ прописано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја и др.

Систем интерне контроле у Предузећу у 2020. години је уређен интерним општим и појединачним актима који се односе на пословање Предузећа, а које су донели оснивач - Скупштина општине Врбас, Надзорни одбор Предузећа и директор Предузећа, међу којима су: Статут Предузећа број 01-550/2016 од 2. јуна 2016. године, Одлука о промени оснивачког акта ЈП „Врбас-гас“, број 01-5814 од 14. јуна 2016. године (пречишћен текст), Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама ЈП Врбас-гас број 01-1350-1 од 29. децембра 2020. године, Правилник пословног понашања запослених у ЈП Врбас-гас, Врбас, број 01-795/19 од 2. августа 2019. године, Правилник о управљању кадровима, број 01-0178 од 2. октобра 2019. године, План интегритета предузећа број 01-1111 од 30. октобра 2017.године, Правила о раду дистрибутивног система природног гаса број 01-80 од 27. јануара 2015. године, Правилник о заштити података о личности, број 01-1381/2019

⁹ „Службени гласник РС“, број 89/19

од 5. октобра 2019. године, Правилник о расходу по основу растура, квара и лома, број 01-84/2016 од 29. јануара 2016. године, Правилник о условима и начину коришћења службених возила, број 01-1807/2014 од 26. децембра 2014. године, Одлука о лимиту и начину коришћењу мобилних телефона, Правилник о канцеларијском пословању, начину евидентирања, класификације, архивирања и чувања регистратурског материјала, број 01-281/00 од 1. новембра 2000. године.

Предузеће је интерним актима уредило поступак, обавезе, одговорности и контролу јавних набавки. Донет је посебан акт - Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке, број 01-78/2016 од 29. јануара 2016. године којим је ближе уређен поступак планирања набавки, спровођења поступака јавних набавки и извршења уговора унутар ЈП „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас.

Правилником се уређује начин обављања послова јавних набавки у складу са Законом којим се уређују јавне набавке, а нарочито се уређује начин планирања набавки (критеријуми, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеви поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контрола јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

Ради усклађивања са Законом о јавним набавкама¹⁰ који се примењује од 1. јула 2020. године, Предузеће је сачинило Правилник о ближе уређивању поступка јавних набавки број 01-1032-1/2020 од 28. октобра 2020. године.

Организациона структура Предузећа уређена је Правилником о систематизацији радних места, број 01-1198 од 4. децембра 2018. године.

1.1.2. Процена и управљање ризицима

Управљање ризицима је процес утврђивања, процењивања и праћења ризика, узимајући у обзир циљеве Предузећа као и предузимање потребних активности у сврху смањења ризика и повећања успешности рада Предузећа и његових организационих делова.

Предузеће је започело увођење процедуре ФУК-а доношењем Одлуке о именовању руководиоца одговорног за финансијско управљање и контролу, број РБ 01-1395/2019 од 10. децембра 2019. године и Одлуке о образовању радне групе, број РБ 01-1396/2019 од 10. децембра 2019. године.

Откривена неправилност:

Предузеће није усвојило регистар и стратегију ризика, односно није извршило процену и контролу потенцијалних даогађаја и ситуација које могу утицати на остварење циљева, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени у складу са одредбама члана 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору¹¹.

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 91/19

¹¹ „Службени гласник РС“, број 89/19

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да изврши анализу и процену ризика и усвоји регистар и стратегију ризика у складу са чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору.

1.1.3. Контролне активности

Контролне активности чине писане политике и процедуре које руководство успоставља у писаном облику, са циљем да се предузму мере и одговарајуће радње ради смањења ризика који могу настати и угрозити циљеве Предузећа у вези са извршењем донетог финансијског плана и планираних активности, задатака и програма. Ове активности се спроводе у целој организацији, на свим нивоима и на свим функцијама.

1.1.4. Информисање и комуникације

Рачуноводствени информациони систем је део укупног информационог система Предузећа и чине га запослени и опрема, који по одређеној организацији и поступцима обављају прикупљање података о насталим пословним променана, врше проверу њихове ваљаности и поузданости, класификују и обрађују, састављају извештаје и анализе ових промена и преносе их лицима који одлучују.

Предузеће поседује информатичку инфраструктуру која обухвата мрежну инфраструктуру, лаптоп рачунаре, десктоп рачунаре, штампаче, скенере, фотокопир апарате и друго. Приступ материјалним, финансијским и другим ресурсима је обезбеђен овлашћеним особама системом лозинки.

Са „АВ Soft“ доо, Београд закључена су два уговора о продуженом стандардном одржавању АВ софтвера, број 20ОЈП07.1 и 20ОЈП07.2 од 20. децембра 2019. године.

Предмет уговора је пословни и рачуноводствени софтвер: евиденција уговора, робно-материјално књиговодство, евиденција благајне, обрачун камата, основна средства, обрачун зарада, финансијска оператива, финансијско књиговодство и праћење дистрибуције гаса. Модули су међусобно повезани односно интегрисани.

1.1.5. Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности.

Праћење подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном контролом и ревизијом.

Предузеће је 30. марта 2021. године доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2020. годину.

Остваривање циљева Предузећа се прати и кроз извештаје о реализацији годишњег програма пословања који се квартално достављају оснивачу.

1.2. Интерна ревизија

Чланом 82. Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹² прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, регулисано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Откривена неправилност:

Предузеће као корисник јавних средстава, није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о организацији рада и систематизацији послова и радних задатака ЈП „Врбас-гас“, Врбас којим је уређена унутрашња организација у Предузећу није систематизовано радно место интерни ревизор.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије

У поступку ревизије Предузеће није предузимало мере исправљања откривених неправилности.

¹² „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

Прилог 3 – Јавне набавке

Јавне набавке, које су предмет ревизије правилности пословања Предузећа регулисане су кроз два закона о јавним набавкама и то: Закон о јавним набавкама¹³ који је важио до 1. јула 2020. године (у даљем тексту: стари закон) и Закон о јавним набавкама¹⁴ који је у примени од 1. јула 2020. године (у даљем тексту: нови закон). Поред поменутих закона, област јавних набавки, уређена је и подзаконским актима из ове области, као и интерним актом Предузећа.

Предузеће је наручилац у смислу одредаба Закона о јавним набавкама, те је дужно да поступа у складу са одредбама Закона приликом планирања и спровођења набавки и извршавања закључених уговора о јавним набавкама.

3.1. Планирање јавних набавки, спровођење и закључивање уговора

3.1.1. Интерни акт и планирање јавних набавки - 2019. и 2020. година

Правилником о организацији и систематизацији радних места број 01-1198/2018 од 4. децембра 2018. године, одређено је да се послови јавних набавки врше унутар Службе за опште и правне послове.

Правилником је уређено да запослени на радном месту – стручни сарадник за опште послове припрема, организује и спроводи поступке јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и извештава о реализацији истих.

У Предузећу је запослено једно лице са стеченим сертификатом службеника за јавне набавке.

Правилник о ближем уређивању поступка јавних набавки

Предузеће је у складу са чланом 22. став 1. старог Закона о јавним набавкама, дана 29. јануара 2016. године донело интерни акт – Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 01-78/2016. Правилником је ближе уређен поступак планирања, спровођења, извештавања и контроле у поступцима јавних набавки као и лица одговорна за спровођење сваке фазе поступка, укључујући и праћење реализације закључених уговора.

У циљу усклађивања интерног акта са новим Законом о јавним набавкама који је ступио на снагу 1. јула 2020. године, Предузеће је 28. октобра 2020. године, донело нови Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 01-1032-1/2020 чијим ступањем на снагу је престао да важи ранији Правилник од 29. јануара 2016. године.

Нови Правилник, усклађен је са одредбама новог Закона о јавним набавкама и њиме је детаљно уређен поступак планирања јавних набавки, начин испитивања и истраживања тржишта, израда и поступак доношења плана јавних набавки, циљеви поступка јавних набавки, комуникација у пословима јавних набавки, фазе спровођења јавних набавки, овлашћења и одговорности у поступцима јавних набавки, начин обезбеђивања конкуренције, начин евидентирања радњи и аката и вођења евиденција о јавним

¹³ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 91/19

набавкама, начин спровођења набавки на који се закон не примењује, начин праћења извршења уговора о јавним набавкама, као и питање контроле јавних набавки.

План јавних набавки за 2019. годину

План јавних набавки за 2019. годину, број 01-80, донет је 29. јануара 2019. године, а на Порталу јавних набавки, објављен је 31. јануара 2019. године, у складу са роком из члана 51. став 3. старог Закона о јавним набавкама. Укупна процењена вредност јавних набавки одређена Планом јавних набавки за 2019. годину износила је 1.400.000 динара. У току 2019. године није било измена донетог Плана јавних набавки.

План јавних набавки за 2020. годину

План јавних набавки за 2020. годину, број 01-85, донет је 30. јануара 2020. године, а на Порталу јавних набавки објављен је 31. јануара 2020. године, у складу са роком из члана 51. став 3. старог Закона о јавним набавкама. Укупна процењена вредност јавних набавки одређена Планом јавних набавки за 2020. годину износила је 1.200.000 динара

3.1.2. Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним набавкама - 2019. година

Јавне набавке спроведене у 2019. години

Планом јавних набавки за 2019. годину, планиране су јавне набавке у износу од 1.400.000 динара. У поступку ревизије, утврђено је да је Предузеће на основу Плана јавних набавки за 2019. годину закључило уговор у вредности од 1.308.201 динар што представља 93% планираних јавних набавки за 2019. годину.

Графикон број 1. Приказ односа вредности планираних и реализованих јавних набавки у 2019. години

Ревизијом јавних набавки из 2019. године, обухваћен је један поступак јавне набавке (100%) који је спроведен у 2019. години и који се односи на набавку горива за службена возила у вредности од 1.308.210 динара. Такође, поступком ревизије,

обухваћено је и шест поступака набавки на које се закон не примењује укупне процењене вредности 1.800.000 динара.

Приказ појединачне јавне набавке спроведене у 2019. години

Јавна набавка мале вредности број 1.1.1 - Гориво за службена возила

Табела број 1: Основни подаци о јавној набавци број 1.1.1 - Гориво за службена возила

Врста поступка: јавна набавка мале вредности			
Процењена вредност: 1.400.000 динара без ПДВ			
Одлука о покретању поступка јавне набавке и Решење о образовању комисије за јавну набавку			
Датум доношења: 19.02.2019. године			
Одлука о додели уговора број РБ 01-217/2019			
Датум доношења:	Датум објаве:	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ
06. 03.2019.	07.03.2019.	„Еуро петрол“ доо, Суботица	1.308.201 динара
Уговор о јавној набавци број РБ 01-240/2019			
Датум закључења:	Датум објаве обавештења о закљученом уговору:	Потписао и преузео обавезу:	Уговорена вредност без ПДВ
12.03.2019.	20.03.2019.	Директор	1.308.201 динара

Предмет јавне набавке је гориво за службена возила Предузећа (евродизел, течни нафтни гас и бензин). Процењена вредност набавке износи 1.400.000 динара. Јавна набавка је спроведена кроз поступак јавне набавке мале вредности, а критеријум за доделу уговора је најнижа понуђена цена.

Позив за подношење понуда објављен је на Порталу јавних набавки 21. фебруара 2019. године. До истека рока за подношење понуда, достављена је једна понуда и то понуда понуђача „Еуро петрол“ доо, Суботица. Понуђена цена без ПДВ износи 1.308.201 динара.

Са поменутиим понуђачем, закључен је Уговор о јавној набавци број РБ 01-240/2019. Обавештење о закљученом уговору, објављено је на порталу јавних набавки 20. марта 2019. године.

Откривена неправилност:

Предузеће је конкурсном документацијом, у оквиру додатних услова - кадровски капацитет, захтевало да понуђач у моменту објављивања позива за подношење понуда има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и одговоран за контролу квалитета предметног добра, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама којим је одређено да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Услов да понуђач већ у моменту објављивања позива за подношење понуда испуњава услов кадровског капацитета није у логичкој вези са предметом набавке и може довести до дискриминације понуђача зато што је релевантан моменат за оцену испуњености услова моменат подношења понуде од стране понуђача, а не моменат објављивања позива за подношење понуда.

Такође, услов да понуђач има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и одговоран за контролу квалитета предметног добра, може довести до дискриминације понуђача јер Предузеће није одредило могућност да тај запослени буде ангажован код понуђача по неком другом законском основу осим радним односом на неодређено време (уговор на одређено време, уговор о повременим и привременим пословима итд.).

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да приликом одређивања критеријума за избор привредног субјекта поступа у складу са чланом 114. став 4. новог Закона о јавним набавкама којим је прописано да критеријуми за избор привредног субјекта морају да буду у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Објава обавештења о закљученим уговорима у 2019. и 2020. години

Предузеће није објавило обавештење о закљученом уговору на Порталу јавних набавки у року од пет дана од дана закључења уговора што није у складу са чланом 116. став 1. старог Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да објави обавештење о закљученом уговору или оквирном споразуму у року од пет дана од дана закључења уговора или оквирног споразума.

Уговор са добављачем „Еуро петрол“ доо, Суботица, закључен је дана 12. марта 2019. године, а обавештење о закљученом уговору, објављено је на Порталу јавних набавки 20. марта 2019. године.

У току 2020. године, Предузеће је отклонило наведену неправилност на тај начин што је обавештење о закљученом Уговору о јавној набавци горива за службена возила број РБ 01-243/2020 који је закључен 5. марта 2020. године, истог дана објавило на Порталу јавних набавки.

3.1.3. Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним набавкама - 2020. година

Јавне набавке спроведене у 2020. години

Планом јавних набавки за 2020. годину, планиране су јавне набавке у износу од 1.200.000 динара. У поступку ревизије, утврђено је да је Предузеће на основу Плана јавних набавки за 2020. годину закључило уговор у вредности од 1.133.872 динара што представља 90% планираних јавних набавки за 2020. годину.

Графикон број 2. Приказ односа вредности планираних и реализованих јавних набавки у 2020. години

Ревизијом јавних набавки из 2020. године, обухваћен је један поступак јавне набавке (100%) који је спроведен у 2020. години и који се односи на набавку горива за службена возила у вредности од 1.133.872 динара. Поступком ревизије, обухваћено је и пет поступака набавки на које се закон не примењује укупне процењене вредности 1.780.000 динара.

Приказ појединачне јавне набавке спроведене у 2020. години

1. Јавна набавка број мале вредности број 1.1.1 - Гориво за службена возила

Табела број 2. Основни подаци о јавној набавци број 1.1.1 Гориво за службена возила

Врста поступка: јавна набавка мале вредности			
Процењена вредност: 1.200.000 динара			
Одлука о покретању поступка јавне набавке и Решење о образовању комисије за јавну набавку			
Датум доношења: 05.02.2020.			
Одлука о додели уговора број РБ 01-170/2019			
Датум доношења:	Датум објаве:	Изабрани понуђач:	Вредност понуде без ПДВ
24.02.2020.	24.02.2020.	„Еуро петрол“ доо, Суботица	1.133.872 динара
Уговор о јавној набавци број РБ 01-243/2020			
Датум закључења:	Датум објаве обавештења о закљученом уговору:	Потписао и преузео обавезу:	Уговорена вредност без ПДВ
05.03.2020.	05.03.2020.	Директор	1.133.872 динара

Предмет јавне набавке је гориво за службена возила Предузећа (евродизел, течни нафтни гас и бензин). Процењена вредност набавке износи 1.400.000 динара. Јавна набавка је спроведена кроз поступак јавне набавке мале вредности, а критеријум за доделу уговора је најнижа понуђена цена.

Позив за подношење понуда објављен је на Порталу јавних набавки 24. фебруара 2020. године. До истека рока за подношење понуда, достављене су две понуде и то: понуда понуђача „Еуро петрол“ доо, Суботица и понуда понуђача „Кнез петрол“ доо, Батајница. Понуда понуђача „Кнез петрол“ доо, Земун, одбијена је због битних недостатака понуде (понуда не садржи укупну цену без ПДВ, укупну цену са ПДВ, рок и начин плаћања, рок испоруке, гарантни период и начин испоруке), па је из тих разлога уговор додељен добављачу „Еуро петрол“ доо, Суботица, а понуђена цена износи 1.133.872 динара.

Са поменутиим понуђачем, „Еуро петрол“ доо, Суботица, закључен је Уговор о јавној набавци број РБ 01-243/2020 од 5. марта 2020. године. Обавештење о закљученом уговору, објављено је на порталу јавних набавки 5. марта 2019. године.

Предузеће је конкурсном документацијом, у оквиру додатних услова - кадровски капацитет, захтевало да понуђач у моменту објављивања позива за подношење понуда има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и одговоран за контролу квалитета предметног добра, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама којим је одређено да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Услов да понуђач већ у моменту објављивања позива за подношење понуда испуњава услов кадровског капацитета није у логичкој вези са предметом набавке и може довести до дискриминације понуђача зато што је релевантан моменат за оцену испуњености услова моменат подношења понуде од стране понуђача, а не моменат објављивања позива за подношење понуда.

Такође, услов да понуђач има у радном односу на неодређено време најмање једног запосленог који ће бити одговоран за извршење уговора и одговоран за контролу квалитета предметног добра, може довести до дискриминације понуђача јер Предузеће није одредило могућност да тај запослени буде ангажован код понуђача по неком другом законском основу осим радним односом на неодређено време (уговор на одређено време, уговор о повременим и привременим пословима итд.).

Откривена неправилност у потпуности је идентична са неправилности за коју је дата препорука број 3.

3.2. Извршење набавки у складу са закљученим уговорима - 2019. и 2020. година

У поступку ревизије утврђено је да је добављач испостављао фактуре Предузећу у складу са чланом 3. уговора о јавној набавци горива за службена возила за 2019. и 2020. годину, којим је регулисано да добављач има право на промену цена горива сходно промени цена на тржишту нафтних деривата, а у складу са законом и подзаконским актима. Цену горива, Предузеће је плаћало у складу са важећим ценовником добављача на дан испоруке горива у службена возила Предузећа.

3.3. Евидентирање и извештавање о набавкама - 2019. и 2020. година

Предузеће је у току 2019. године и прва два тромесечја 2020. године, достављало тромесечне извештаје о јавним набавкама Управи за јавне набавке у складу са чланом 132. став 2. старог Закона о јавним набавкама.

Нови Закон о јавним набавкама, ступио је на снагу 1. јула 2020. године и Предузеће је у складу са чланом 181. став 4. тог Закона, у законском року, дана 18. јануара 2021. године, објавило збирни податак о набавкама које су изузете од примене Закона о јавним набавкама.

3.4. Набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, за које није прописано изузеће и на које се закон не примењује

У току 2019. и 2020. године у Предузећу није извршена набавка добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће.

Набавке добара и услуга на које се закон не примењује (2019. и 2020. година)

Чланом 39. став 2. старог Закона о јавним набавкама прописано је да на набавке чија процењена вредност није већа од 500.000 динара, а уколико ни укупна процењена вредност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 500.000 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона.

Поступком ревизије обухваћено је 12 поступака набавки из 2019. и 2020. године на које се закон не примењује, укупне вредности од 3.060.723 динара.

Табела број 4. Приказ ревидираних набавки добара и услуга на које се закон не примењује у 2019. и 2020. години

-у динарима-

Редни број	Година набавке	Предмет набавке	Добављач	Вредност набавке
1	2019.	Рачунарска опрема	„Студио Сец“ доо, Врбас	215.123
2	2019.	ХТЗ опрема	„Трим“ доо, Врбас	150.000
3	2019.	Одоризација	„ОД-ЈУ“ доо, Ириг	269.834
4	2019	Ревизија финансијских извештаја за 2019. годину	„Станишић Аудит“ доо, Београд	200.363
5	2019.	Консалтинг услуге	Адвокатска канцеларија МП Врбас „Енергофина“ доо, Нови Сад	352.000
6	2019.	Осигурање имовине и запослених	„ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад	387.426
Свега:				1.574.746
7	2020.	Одржавање мерних регулационих система - МРС	„Алфа-гас терм“ доо, Кула	352.740

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас
у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада,
накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години*

Редни број	Година набавке	Предмет набавке	Добављач	Вредност набавке
8	2020.	Еталонирање мерача	„Феромонт“ доо, Стара Пазова	490.500
9	2020.	Увођење система ФУК	„Супер салдо“ књиговодствена агенција Нови Сад	26.520
10	2020.	Ревизија финансијских извештаја за 2020. годину	„Станишић Аудит“ доо, Београд	199.885
11	2020	Надзорна провера ИСО 9001:2015	„ЈУ-QS“ доо, Београд	45.000
12	2020.	Осигурање имовине и запослених	„ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад	371.332
Свега:				1.485.977
Укупно:				3.060.723

У поступку ревизије, у вези са поступцима набавки на које се Закон не примењује, укупне узорковане вредности 3.060.723 динара, Предузеће је презентовало доказе да је обезбедило конкуренцију и да уговорена цена није већа од упоредиве тржишне цене, што је у складу са чланом 39. став 3. Закона о јавним набавкама.

Прилог 4 – Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи

4.1. Усклађеност општег акта, уговора о раду, уговора о радном ангажовању у којима су уређена права и обавезе запослених код субјекта ревизије, односно лица ангажованих по другим уговорима са одредбама Закона о раду

Права, обавезе и одговорности из радног односа, као и зараде, накнаде зарада и друга примања запослених у ЈП „Врбас-гас“, Врбас уређени су Законом о раду, Колективним уговором Јавног предузећа „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас, Правилником о организацији и систематизацији радних места, Програмом пословања за 2020. годину и уговорима о раду.

4.1.1. Општи акт - колективни уговор

Колективни уговор Јавног предузећа „Врбас-гас“ за дистрибуцију природног гаса, Врбас закључен је 29. јануара 2018. године између председника општине Врбас, директора Предузећа и овлашћеног представника Синдикалне организације ЈП „Врбас-гас“, Врбас.

Колективним уговором се утврђују права, обавезе и одговорности из радног односа запослених и послодавца и то: заснивање радног односа, радно време, одмори и одсуства, основ за обрачун зарада, накнада зарада и друга примања, престанак радног односа, заштита запослених, забрана конкуренције, накнада штете и друга питања од значаја за запослене и послодавца.

Чланом 31. Колективног уговора одређени су коефицијенти сложености посла за сва радна места и крећу се у распону од 1.00 за најједноставније послове (спремачица-кафе куварица) до 3.30 за најсложеније послове (директор).

Колективни уговор је закључен на период од три године и његове одредбе се примењују на све запослене.

4.1.2. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова

У складу са одредбама члана 24. став 4. Закона о раду и члана 4. Статута, директор Предузећа је дана 4. децембра 2018. године, донео Правилник о организацији и систематизацији радних места, број РБ 01-1198/2018 (у даљем тексту: Правилник). Правилником су утврђени назив радног места и број извршилаца, степен стручне спреме одређене врсте занимања, потребна знања и способности, опис послова и радних задатака, радно искуство и други посебни услови за рад на одређеном радном месту – стручни испити, одговарајуће лиценце, претходне провере радних способности, пробни рад, возачки испит и друго) као и коефицијенти сложености посла.

Саставни делови Правилника су Списак послова за обављање делатности ЈП „Врбас-гас“, Врбас и Организациона шема управљања и руковођења делатностима ЈП „Врбас-гас“, Врбас са шемом радних места.

Правилником је систематизовано укупно 16 радних места, за укупно 20 извршилаца. На 31. децембар 2020. године, у Предузећу је било запослено укупно 15 извршилаца.

У Предузећу су послови организовани у два сектора:

1) сектор за техничке послове са службама: развој и изградња и дистрибуција гаса и

2) сектор финансија и рачуноводства са службама: трговина гасом, финансије и рачуноводство, општи и правни послови и систем квалитета.

У Предузећу су, поред директора, именована два руководиоца који руководе секторима.

Општинско веће општине Врбас, Решењем број 06-4-235/2018-III/02 од 14. децембра 2018. године, дало је сагласност на Правилник о организацији и систематизацији радних места, број РБ 01-1198/2018 4 од 4. децембра 2018. године

4.1.3. Уговори о раду

Након закључивања Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“ од 28. јануара 2015. године, са запосленима су обновљени и закључени уговори о раду у јануару 2015. године.

Уговори о раду садрже све елементе прописане чланом 33. Закона о раду: назив и седиште послодавца, лично име запосленог и адресу пребивалишта, врсту и степен стручне спреме односно образовања запосленог, назив и опис послова које запослени треба да обавља, место рада, врсту радног односа (на неодређено или одређено време), трајање уговора о раду на одређено време и основ за заснивање радног односа на одређено време, дан почетка рада, радно време, новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, елементе за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и друге зараде, рокове за исплату зараде и других примања и трајање дневног и недељног радног времена.

4.1.4. Уговор о раду са директором

У току 2020. године, функцију директора обављала су два лица:

- до 24. новембра 2020. године, функцију директора обављало је лице које је било именовано за директора Решењем Скупштине општине Врбас, број 011-17/2019-I-01 од 7. јуна 2019. године. Надзорни одбор је са директором закључио Уговор о раду број 01-1486/2019 од 31. децембра 2019. године, према којем је, у складу са наведеним решењем, 3. јануар 2020. године утврђен за почетак обављања послова директора.

Скупштина општине Врбас је 24. новембра 2020. године донела Решење о престанку мандата директора ЈП „Врбас-гас“, Врбас, број 011-100/2020-I-01, због подношења оставке.

- од 24. новембра 2020. године, Решењем о именовању број 011-100/2020-I-01, Скупштина општине Врбас је именовала друго лице за в.д. директора до именовања директора јавног предузећа по спроведеном јавном конкурс, али не дуже од једне године. Надзорни одбор је са в.д. директором закључио Уговор о раду број 01-1171/2020 од 25. новембра 2020. године.

4.2. Годишњи програм пословања и ЗИП-1 обрасци

Надзорни одбор Предузећа је 5. децембра 2019. године усвојио Програм пословања за 2020. годину, број 01-1339/2019. Програм пословања достављен је 12. децембра 2019. године Општинском већу општине Врбас.

Скупштина општине Врбас је дана 31. децембра 2019. године донела Решење о давању сагласности на Програм пословања ЈП „Врбас-гас“, Врбас за 2020. годину, број 011-112/2019-I-01¹⁵.

У току 2020. године није било измена и допуна донетог Плана и програма пословања.

Откривена неправилност:

Усвајање Програма пословања за 2020. годину од стране Надзорног одбора 5. децембра 2019. године и достављање Општинском већу општине Врбас, 12. децембра 2019. године није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима којим је прописано да јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да годишњи програм пословања усвоји и достави надлежној јединици локалне самоуправе у прописаном року у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима

4.2.1. Да ли годишњи програм пословања садржи план зарада и запошљавања (прилоге број 6 до 12) и да ли је сачињен у складу са прописима

План и Програм пословања ЈП „Врбас-гас“, Врбас за 2020. годину садржи све елементе прописане Уредбом односно Смерницама Владе Републике Србије за израду годишњих програма пословања за 2020. годину, односно трогодишњих програма пословања за период 2020-2022. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса¹⁶, осим података о пословодству.

4.2.2. Да ли се зараде обрачунавају и исплаћују у складу са усвојеним годишњим програмом пословања

Програмом пословања за 2020. годину планирана маса за зараде исказана је у износу од 25.944.784 динара, а остварена у износу од 21.984.755 динара (85% од планиране масе зарада).

Табела број 3. Преглед планираних и исплаћених бруто I зарада у 2020. години

-у динарима-

Редни број	Месец	Планирана маса зарада у Програму пословања за 2020. годину	Исплаћено по ЗИП-1 обрасцима
1	Јануар	1.534.825	1.412.115

¹⁵ „Службени гласник општине Врбас“, број 30/19

¹⁶ „Службени гласник РС“, број 74/19

Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години

Редни број	Месец	Планирана маса зарада у Програму пословања за 2020. годину	Исплаћено по ЗИП-1 обрасцима
2	Фебруар	1.519.688	1.249.633
3	Март	1.520.830	1.294.180
4	Април	1.483.350	1.309.230
5	Мај	1.466.593	1.323.665
6	Јун	1.476.085	1.334.444
7	Јул	1.482.011	1.323.781
8	Август	1.485.992	1.299.989
9	Септембар	1.472.783	1.313.281
10	Октобар	1.481.410	1.331.519
11	Новембар	1.482.973	1.250.229
12	Децембар	1.485.883	1.215.426
	Укупно:	17.892.423	15.657.492

Предузеће је у 2020. години обрачунало и исплатило зараде до висине планиране Програмом пословања за 2020. годину.

4.2.3. Да ли је Предузеће, пре подношења појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима, достављало на оверу ЗИП-1 обрасце надлежном органу јединице локалне самоуправе и да ли је исплату зарада вршило након овере, односно у складу са прописима?

Табела број 4. Преглед датума овере ЗИП-1 образаца и датума исплате зарада у 2020. години

-у динарима-

Редн и број	Месеци	аконтација/ коначна исплата	ЗИП-1 предати оснивачу на оверу дана	Платни листићи уручени запосленима дана	Исплата нето зарада извршена дана	Доказ - извод број
1	Јануар	аконтација	05.02.2020.	05.02.2020.	05.02.2020.	27
		коначна исплата	07.02.2020.	05.02.2020.	07.02.2020.	29
2	Фебруар	аконтација	14.02.2020.	14.02.2020.	14.02.2020.	35
		коначна исплата	28.02.2020.	28.02.2020.	28.02.2020.	45 ,47
3	Март	аконтација	06.03.2020.	06.03.2020.	06.03.2020.	51
		коначна исплата	09.04.2020.	09.04.2020.	09.04.2020.	79
4	Април	аконтација	13.04.2020.	13.04.2020.	13.04.2020.	82
		коначна исплата	29.04.2020.	29.04.2020.	29.04.2020.	94
5	Мај	аконтација	12.05.2020.	12.05.2020.	12.05.2020.	103
		коначна исплата	19.05.2020.	20.05.2020.	20.05.2020.	110
6	Јун	аконтација	08.07.2020.	31.07.2020.	30.12.2020.	295
		коначна исплата	08.07.2020.	31.07.2020.	30.12.2020.	295

Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години

Редн и број	Месеци	аконтација/ коначна исплата	ЗИП-1 предати оснивачу на оверу дана	Платни листићи уручени запосленима дана	Исплата нето зарада извршена дана	Доказ - извод број
7	Јул	аконтација	26.08.2020.	31.08.2020.	30.12.2020.	295
		коначна исплата	26.08.2020.	31.08.2020.	30.12.2020.	295
8	Август	аконтација	09.09.2020.	30.09.2020.	30.12.2020.	295
		коначна исплата	10.09.2020.	30.09.2020.	31.12.2020.	296
9	Септембар	аконтација	19.10.2020.	30.10.2020.	31.12.2020.	296
		коначна исплата	19.10.2020.	30.10.2020.	31.12.2020.	296
10	Октобар	аконтација	19.11.2020.	30.11.2020.	31.12.2020.	296
		коначна исплата	19.11.2020.	30.11.2020.	31.12.2020.	296
11	Новембар	аконтација	29.12.2020.	31.12.2020.	11.01.2021.	6/21
		коначна исплата	29.12.2020.	31.12.2020.	12.01.2021.	7/21
12	Децембар	аконтација	22.01.2021.	22.01.2021.	22.01.2021.	16/21
		коначна исплата	22.01.2021.	22.01.2021.	22.01.2021.	16/21

Предузеће није вршило редовно исплату нето зарада за месеце јуни, јули, август, септембар, октобар и новембар због блокаде текућег (пословног) рачуна, која је у у 2020. години трајала 273 дана, од чега у континуитету од 25. маја до 29. децембра 2020. године (218 дана). У том периоду, запосленима су достављане платне листе до краја месеца за претходни месец уз обавештење да у складу са чланом 121. Закона о раду¹⁷ исплата зарада није извршена због блокаде рачуна Предузећа.

Уплата пореза и доприноса на зараде, вршена је путем асигнације у року, најкасније до краја следећег месеца за месец за који је требала бити извршена исплата. Истог дана, када су уплаћени порези и доприноси за односни месец, Предузеће је предало појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима и доставило обрасце ЗИП-1 на оверу надлежном органу јединице локалне самоуправе - Општинској управи, Одељењу за финансије и буџет, Врбас. Након овере образаца, Предузеће је вршило исплату зарада у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

4.3. Примена Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору

Износ максималне зараде у јавном сектору утврђен је чланом 2. Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору¹⁸ којим је прописано да максимална зарада у јавном сектору не може бити већа од износа који се добија множењем највећег коефицијента за положај, утврђеног законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника и основице утврђене законом о буџету за текућу годину.

Највећи коефицијент за положај је девет у складу са Законом о платама државних службеника и намештеника¹⁹, Законом о буџету Републике Србије за 2020. годину²⁰ а основица је утврђена у износу од 20.750,35 динара.

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење

¹⁸ „Службени гласник РС“, број 93/12

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 62/06, 63-06 – испр., 115/06-испр., 101/07, 99/10, 108/13, 99/14 и 95/18

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 84/19, 60/20 - др. пропис, 62/20 - др. закон, 65/20 - др. закон, 135/20

Максимална нето зарада у јавном сектору у 2020. години износила 186.753 динара, а максимална нето зарада у ЈП „Врбас-гас“, Врбас исплаћена је за месец октобар директору у износу од 149.292 динара.

4.4. Примена одредаба Закона о раду садржаних у Одељку VIII – Зараде, накнаде зарада и друга примања

У финансијским извештајима ЈП „Врбас-гас“, Врбас за 2020. годину, односно закључном листу на основу кога су ти извештаји састављени, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу од 22.798.289 динара, а њихова структура приказана је у табели која следи:

Табела број 5. Структура зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Назив	-у динарима- 2020. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брото)	16.300.680
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зараде на терет послодавца	2.763.350
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	1.138.212
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	471.698
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	891.182
Остали лични расходи и накнаде	1.233.167
Укупно:	22.798.289

Табела број 6. Структура зарада и накнада зарада (брото)

Назив	-у динарима- 2020. година
Зарада за редован рад	11.420.186
Увећана зарада по основу учинка (времена проведеног на раду код претходних послодаваца)	566.766
Увећана зарада по основу учинка (времена проведеног на раду у Предузећу)	681.457
Увећана зарада по основу стимулације	431.360
Накнада трошкова за исхрану у току рада	386.466
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	234.000
Накнада зараде за на дан празника који је нерадни дан	449.325
Накнада зараде за време годишњег одмора	1.888.712
Накнада зараде за плаћено одсуство	79.881
Накнада зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад - боловање до 30 дана	162.527
Укупно:	16.300.680

У пословним књигама Предузећа, бруто зарада за 2020. годину је исказана у износу од 16.300.680 динара, уместо у износу од 15.657.492 динара због неправилног евидентирања у пословним књигама.

У табели је дат преглед евидентираних неправилности.

Табела број 7. Преглед исплаћених и неправилно евидентираних зарада у 2020. години
-у динарима-

Редни број	Месец	Исплаћено по ЗИП-1 обрасцима	Евидентирано у закључном листу	Разлика
1	Јануар	1.412.115	2.098.001	(685.887)
2	Фебруар	1.249.633	1.249.633	-
3	Март	1.294.180	1.294.180	-
4	Април	1.309.230	1.309.230	-
5	Мај	1.323.665	1.306.871	16.794
6	Јун	1.334.444	1.334.444	-
7	Јул	1.323.781	1.323.781	-
8	Август	1.299.989	1.299.989	-
9	Септембар	1.313.281	1.313.281	-
10	Октобар	1.331.519	1.312.308	19.211
11	Новембар	1.250.229	1.243.536	6.693
12	Децембар	1.215.426	1.215.426	-
	Укупно:	15.657.492	16.300.680	643.189

Бруто зарада за јануар 2020. године више је исказана за износ од 685.887 динара што представља бруто зараду за јануар 2021. године.

Бруто зарада у мају, октобру и новембру, мање је евидентирана у укупном износу од 42.699 динара. Ради се о евидентирању пореза на зараде за једног запосленог – директора пензионера, који је евидентиран на рачуну 521 – Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца уместо на рачуну 520 – Трошкови зарада и накнада зарада (бруто).

Наведена неправилност коригована је у 2021. години налогом за књижење број 215Р01-1 од 31. јануара 2021. године.

4.4.1.Обрачун зарада

У складу са чланом 29. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас прописано је да се зарада запосленог за обављени рад и време проведено на раду састоји од:

- 1) основне зараде,
- 2) дела зараде за радни допринос и радни учинак и
- 3) увећане зараде.

4.4.1.1. Основна зарада

Основна зарада запосленог, према члану 31. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, утврђује се на основу производа вредности месечне цене рада (бруто) и коефицијента предвиђеног за радно место на које је запослени распоређен за пуно радно време.

Месечна цена рада у току 2020. године износила је 46.000 динара у бруто износу за све запослене.

У периоду од октобра 2014. године до 1. јануара 2016. године, месечна цена рада износила 40.000 динара. Одлуком Надзорног одбора, број 01-87/2016 од 29. јануара 2016. године, основна цена рада запослених у ЈП „Врбас-гас“, Врбас увећана је за 15%, односно са 40.000 динара на 46.000 динара У Одлуци је наведено да разлог за повећање цене рада је повећани обим посла. Повећање цене рада није у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава²¹, који је важио до 1. јануара 2020. године.

Откривена неправилност:

Предузеће није презентовало Одлуку о висини основице за обрачун основне зараде која се примењивала у 2020. години што није у складу са чланом 31. став 4. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, којим је уређено да одлуку о висини основице за обрачун основне зараде доноси директор.

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да Одлуку о висини основице за обрачун основне зараде донесе директор у складу са чланом 31. став 4. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас.

Коефицијенти за радна места су утврђени Колективним уговором, број 01-90 од 28. јануара 2015. године и исти су се примењивали и у Колективном уговору, број 01-44 од 29. јануара 2018. године. Коефицијенти су утврђени за свако радно место и у зависности од сложености посла крећу се у распону од 1,00 до 3,30.

Део зараде по основу радног учинка у току 2020. године, Предузеће је обрачунало и исплатило у укупном бруто износу од 431.360 динара. Радни учинак запосленог утврђује се у складу са чланом 33. Колективног уговора. Критеријуми за оцену радног учинка су: квалитет извршених послова, обим обављеног посла у утврђеним роковима, ефективно коришћење радног времена и однос запосленог према радним обавезама.

Исплате су извршене по основу одлука директора о увећању основне зараде за радни учинак, уз наведени износ увећања основне зараде од 10%-20% од укупног износа, за све запослене који у остварили право на исту, без појединачне одлуке за сваког запосленог и без навођења критеријума и мерила за оцену радног учинка.

У току 2020. године, део зараде по основу радног учинка, Предузеће је исплатило за седморо запослених, од којих су двоје запослених примили износ од 220.350 динара и 86.738 динара.

Откривена неправилност:

Одлука директора о увећању основне зараде запослених се доноси месечно, за све запослене којима се увећава основна зарада са наведеним процентом увећања основне зараде. Одлука не садржи услове, критеријуме и мерила за оцену радног учинка. Критеријуми за оцену радног учинка нису појединачно вредновани за сваког запосленог, нити је дато писмено образложење од стране непосредног руководиоца запосленог што није у складу са чланом 107. став 2. Закона о раду и чланом 33. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас.

²¹ „Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 95/18

Препорука број 6:

Препоручује се Предузећу да у Одлуци директора о увећању основне зараде по основу радног учинка, за сваког запосленог, буду јасно дефинисани услови, критеријуми и мерила за оцену радног учинка у складу са Законом о раду и Колективним уговором Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас.

4.4.1.2. Увећана зарада

Основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада запосленог утврђена у складу са Колективним уговором Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас.

Чланом 34. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, утврђено је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној Колективним уговором и уговором о раду за:

- рад на дан празника који је нерадни дан у висини 110% од основице
- прековремени рад у висини од 26% од основице,
- за рад ноћу у висини од 26% од основице
- по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (минули рад) у износу од 0,5% од основице.

Према члану 34. став 2. Колективног уговора Јавног предузећа „Врбас-Гас“ за дистрибуцију природног гаса Врбас, увећање зараде по основу минулог рада рачуна се на основу времена проведеног у радном односу код:

- послодавца претходника у случају статусне промене, односно промене послодавца (спајање, припајање и одвајање) и
- повезаних лица са послодавцем (холдинг, концерн, друштво са повезаним капиталом).

Увећана зарада за по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу – минули рад обрачуната је и исплаћена је у износу од 681.457 динара, а обрачуната је у висини 0,5% за сваку пуну годину рада оствареног у радном односу.

Увећана зарада по основу учинка обрачуната је и исплаћена у износу од 566.766 динара, а обрачуната је у висини 0,5% за сваку пуну годину рада оствареног у радном односу код претходних послодаваца.

На исплатним листама, посебно су исказане ставка „минули рад“ и ставка „учинак“. Према образложењу одговорних лица, минули рад представља допринос раду по основу искуства у Предузећу, док учинак представља допринос раду по основу искуства код претходних послодаваца.

Откривена неправилност:

Обрачуни зараде (исплатне листе), који се достављају запосленима на потпис приликом исплате зараде, не садрже податак о времену проведеном на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (радни стаж) који су основ за увећану зараду по основу минулог рада, што није у складу са чланом 2. став 1. тачка 4. Правилника о садржају обрачуна зараде, односно накнаде зараде.

Препорука број 7:

Препоручује се Предузећу да на обрачунима зарада запослених (исплатним листама) евидентира и податак о времену проведеном у радном односу (године радног стажа) у складу са Правилником о садржају обрачуна зараде односно накнаде зараде.

4.4.1.3. Накнаде трошкова

Колективним уговором ЈП „Врбас-гас“, Врбас Предузећа утврђено је да запослени има право на накнаду трошкова, и то:

- трошкове превоза за долазак и повратак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, а према месту становања на дан закључења уговора о раду;
- трошкове дневница за службена путовања у земљи у висини утврђеног неопорезивог износа, према последњем објављеном податку;
- право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у иностранству на начин и у висини утврђеним посебним прописима којима се утврђује право државних службеника и намештеника на накнаду ових трошкова;
- трошкови исхране у току рада у висини најмање 3.000 динара у бруто износу и
- регрес за коришћење одмора у висини 1.500 динара у бруто износу.

Накнада трошкова за исхрану у току рада - топли оброк обрачуната је и исплаћена у износу од 386.466 динара у току 2020. године. Висина накнаде је утврђена је у складу са чланом 45. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас у висини најмање 3.000 динара месечно, у бруто износу.

Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора обрачуната је и исплаћена у укупном износу 234.000 динара у току 2020. године. Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћена је у бруто износу од 1.500 динара месечно по запосленом у складу са чланом 46. Колективног уговора.

Накнада зараде – просечна зарада

У току 2020. године, Предузеће је обрачунало на име **накнада зараде за време празника** износ од 449.325 динара, **накнада зараде за време годишњег одмора** износ од 1.888.712 динара, **накнаде зараде за плаћено одсуство** износ од 79.881 динара и **накнаде зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад - боловање до 30 дана** износ од 162.527 динара.

Предузеће је обрачун накнада вршило на основу просечне зараде запосленог у последњих 12 месеци. У просечну зараду запосленог обухватило је сва примања запослених по основу редовног рада и остала примања која имају карактер зараде, у складу са чланом 105. став 3. Закона о раду.

Основ за накнаде зарада су: исплаћена зарада за ефективне сати рада у претходних дванаест месеци, део зараде по основу радног учинка (стимулација), увећање зараде по основу минулог рада (допринос раду по основу искуства у Предузећу) и учинака (допринос раду по основу искуства код претходних послодаваца), топли оброк и регрес.

4.4.2. Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима

Трошкови привремених и повремених послова у износу од 1.138.212. динара у 2020. години су настали по основу уговора закљученог са Омладинском задругом “Младост СОС” из Врбаса, број 01/2012 од 1 фебруара 2012. године.

Предмет Уговора је обављање привремених, повремених, сезонских и сличних послова за које се не заснива радни однос.

Увидом у испостављене фактуре Омладинске задруге “Младост СОС” из Врбаса, може се констатовати да је исто лице - члан омладинске задруге ангажовано сваког месеца за обављање административних послова уз месечну накнаду у нето износу од 57.000 динара.

Трошкови чланарине на улазним фактурама евидентирани су на рачуну – 554 Трошкови чланарина уместо на рачуну 524 - Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима, што није у складу са чланом 41. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. На овај начин, трошкови накнада по уговорима о привременим о повременим пословима су мање су исказани у Билансу успеха за износ од 68.400 динара.

Откривена неправилност:

Предузеће је у току 2020. године ангажовало исто лице по основу уговора о привременим и повременим пословима у трајању од 12 месеци односно 262 радна дана што није у складу са чланом 197. Закона о раду, којим је прописано да послодавац може закључити уговоре о обављању привремених и повремених послова за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години.

Предузеће је ангажовало исто лице у периоду дужем од 120 радних дана од прописаног и за тај период исплатило 1.206.612 динара у бруто износу.

Препорука број 8:

Препоручује се Предузећу да ангажовање лица по уговорима о привременим и повременим пословима врши у складу са Законом о раду.

4.4.3. Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу од 471.698 динара и настали су по основу више уговора о делу закључених са истим лицем сваког месеца.

Предузеће је у 2020. години ангажовало исто лице на пословима контроле евидентирања пословних промена у пословним књигама и издавања књижних писама, контроле обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације средстава, учествовања у изради и вршења контроле исправности периодичних и годишњег финансијског извештаја и изради прегледа и извештаја за ревизију, учествовања у изради Програма пословања и састављању Извештаја о пословању за надзорни одбор и друге послове по налогу директора.

На наведеним пословима лице је било ангажовано у периоду од јануара до децембра 2020. године.

Откривена неправилност:

Предузеће је по основу уговора о делу у 2020. години ангажовало исто лице на пословима који су предвиђени Правилником о организацији и систематизацији радних места, а који се односе на радно место помоћника директора за економско-правне послове и радно место рачуновође што није у складу са чланом 199. Закона о раду и чланом 84. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас, према којем директор може са одређеним лицем да закључи уговор о делу, ради обављања послова који су ван делатности послодавца, а који за предмет имају самосталну израду или оправку одређене ствари или самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла.

Препорука број 9:

Препоручује се Предузећу да закључења уговора о делу врши у складу са чланом 199. Закона о раду и са чланом 84. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас.

4.4.4. Трошкови накнада члановима надзорног одбора

Трошкови накнада члановима надзорног одбора исказани су у износу од 891.182 динара, а обрачунати су на основу Закључка који је донела Скупштина Општине Врбас,²² број 011-42/2013-1/01 од 27. августа 2013. године којом је утврђена месечна накнада председнику и члановима надзорног одбора у износу од 15.000 динара.

4.4.5. Остали лични расходи

Остале личне расходе и накнаде у износу од 1.233.167 динара чине:

Табела број 8. Структура осталих личних расхода и накнада

Назив	-у динарима- 2020. година
Отпремнине због престанка радног односа (технолошки вишак)	737.803
Накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада	344.754
Солидарна помоћ	21.000
Остала давања запосленима која се не сматрају зарадом (новогодишњи пакетићи)	129.610
Укупно:	1.233.167

Трошкови отпремнина за престанак радног односа исказани су у износу од 737.803 динара. За једног запосленог, исплаћена је отпремнина на основу Решења о отказу уговора о раду због престанка потребе за обављањем одређеног посла, број РБ 01-78/2020 од 31. јануара 2020. године. Запосленом је престао радни однос и утврђено му је право на отпремнину као технолошком вишку због организационих промена у Предузећу и укидања потребе за радним местом - радник на пословима сервисирања гасних апарата.

Трошкови отпремнина за престанак радног односа по основу технолошког вишка су утврђени и евидентирани према члану 59. Колективног уговора, у висини збира две трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца.

²² „Службени лист Општине Врбас“, број 3/02, 5/02, 10/04, 11/08, 21/09 и 15/10.

Накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада обрачуната је и исплаћена у износу 344.754 динара у току 2020. године.

Предузеће је исплату накнада трошкова за долазак и одлазак са рада, извршило на основу члана 42. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас, којим је уређено да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и повратак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, а према месту становања на дан закључења уговора о раду.

Висина путних трошкова одређена је на бази цене месечне превозне карте утврђене на основу потврде коју Предузеће сваког месеца прибавља од “Дунавпревоз” доо, Бачка Паланка.

Солидарна помоћ запосленима у 2020. години исплаћена је у износу од 21.000 једном запосленом по основу Одлуке Надзорног одбора, број 01-252/2020 од 4. марта 2020. године за потребе лечења хроничне болести и предрачуна Специјане болнице за општу хирургију “Global Care Surgery“, број 24-20 од 28. фебруара 2020. године. Исплата је извршена у складу са чланом 48. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас.

Остала давања запосленима која се не сматрају зарадом исказани су у износу од 129.610 динара и односе се на куповину поклон пакетића за Нову годину. Поклони су одобрени Одлуком директора, број ДВ 01-1264/2020 од 18. децембра 2020. године којом се обезбеђује исплата осталог примања за Новогодишње и Божићне пакетиће деци запослених до 15 година старости у висини неопорезивог износа од 9.970 динара.

Новогодишње поклоне добило је 13 деце у складу са чланом 48. став 3. Колективног уговора ЈП „Врбас-гас“, Врбас, према којем послодавац може деци запосленог старости до 15 година живота обезбедити поклон за Божић и Нову годину до неопорезивог износа према последњем објављеном податку.

4.5. Примена стопа за обрачун пореза према Закону о порезу на доходак грађана и стопа доприноса према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање

Предузеће је приликом обрачуна и исплате зарада запослених у ревидираном периоду применило прописану стопу пореза на зараде у износу од 10%, чиме је поступило у складу са чланом 16. Закона о порезу на доходак грађана²³, док је обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање извршен у складу са стопама прописаним чланом 44. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање²⁴.

Структура обрачунатих и уплаћених пореза и доприноса за социјално осигурање на зараде и накнаде зарада запослених, представљена је у следећој табели:

²³ „Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - одлука УС, 7/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 - одлука УС, 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн.

²⁴ „Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 - усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн. бр. 7/18 и 4/19 - усклађени дин. изн.

Табела број 9. Структура уплаћених пореза и доприноса за социјално осигурање на зараде запослених за 2020. годину

-у динарима-

Опис	Примењена стопа	Евидентирано у закључном листу	Према извршеном обрачуну	Разлика
Доприноси на терет запосленог:				
Допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	2.287.634	2.192.049	95.585
Допринос за обавезно здравствено осигурање	5,15%	841.523	806.361	35.162
Допринос за осигурање за случај незапослености	0,75%	107.298	102.177	5.121
Свега:	19,90%	3.236.455	3.100.587	135.868
Доприноси на терет послодавца:				
Допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање	11,50%	1.879.128	1.800.612	78.516
Допринос за обавезно здравствено осигурање	5,15%	841.523	806.361	35.162
Свега:	16,65%	2.720.651	2.606.973	113.678
Свега доприноси:				
Порез на зараде:	10%	1.352.198	1.309.230	42.968
Укупно доприноси и порез на зараде:		7.309.304	7.016.790	292.514

Трошкови пореза и доприноса на зараде у 2020. години су исказани у закључном листу у износу од 7.309.304 динара и више су исказани за износ од 292.514 динара јер су у 2020. години евидентирани порези и доприноси за зараду за јануар 2021. године.

4.6. Усклађеност броја запослених са чланом 27е став 34. до 37. Закона о буџетском систему²⁵ и одредбама Закона о максималном броју запослених у јавном сектору²⁶

Чланом 27е Закона о буџетском систему је регулисано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра. Изузетно, у складу са Законом, радни однос се може засновати уз сагласност надлежних органа.

Истим чланом прописано је да укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених.

Чланом 10. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, прописано је да организациони облик који има мање од 100 запослених може да има највише до 10 запослених на одређено време или ангажованих лица.

²⁵ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 испр., 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20

²⁶ „Службени гласник РС“, бр. 68/15, 81/16 и 95/18

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа «Врбас-гас», Врбас
у делу који се односи на јавне набавке за 2019. и 2020. годину и трошкове зарада,
накнаде зарада и остале личне расходе у 2020. години*

Табела број 10. Преглед броја лица ангажованих на одређено време и по другим основама

	Број ангажованих лица по месецима											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Број запослених на неодређено време	14	13	13	13	13	13	13	12	12	12	13	12
Број запослених на одређено време	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Број запослених по основу привремених и повремених послова	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Број ангажованих лица по основу уговора	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1
Укупан број ангажованих лица по другим основама	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3
Дозвољен број ангажованих лица по Закону	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Број запослених и ангажованих лица у Предузећу у 2020. години је у складу је са чланом 27е став 34. до 37. Закона о буџетском систему и чланом 10. Закона о максималном броју запослених у јавном сектору.